EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

2006/2056(INI)

23.3.2006

ATZINUMS

Sniegusi Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par stratēģijām un līdzekļiem trešu valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Savienībā
(2006/2056(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Dimitrios Papadimoulis*

ĪSS PAMATOJUMS

Komisijas paziņojumā (KOM(2005)0389) ir paredzēts noteikt vadlīnijas ES un dalībvalstu integrācijas politikai. Atzinums pamatā vērš uzmanību uz trešo valstu pilsoņu integrāciju darba tirgū, uzsverot integrācijas abpusējo procesu un ar to saistītos sociālos aspektus. Jāievēro tā paziņojuma struktūra, tādējādi sadalot vadlīnijas divos līmeņos: valstu un Eiropas Savienības līmenī.

Valstu līmenī referents galvenokārt pievēršas jautājumam par ekonomisko un sociālo tiesību attiecināšanu uz visiem migrantiem, neatkarīgi no viņu juridiskā statusa, kā arī īpaši pakavējas pie migrantu sieviešu situācijas uzlabošanas nodarbinātības jomā. Otrs svarīgākais jautājums ir veicināt integrāciju vietējā sabiedrībā, lai palielinātu sociālās un darba vides daudzveidību.

Integrācija ir abpusējs process, kurā gan imigrantiem, gan vietējai sabiedrībai ir noteiktas tiesības un pienākumi. Šis process paredz vienlīdzīgu iespēju un attieksmes apstākļos panākt, lai imigrantu un pārējo iedzīvotāju tiesības un pienākumi, kā arī piekļuve precēm, pakalpojumiem un pilsoniskās līdzdalības iespējām pakāpeniski izlīdzinātos. Izšķiroša nozīme imigrantu integrācijā ir nodarbinātībai. Tādēļ Lisabonas stratēģijas un Eiropas nodarbinātības stratēģijas mērķi radīt vairāk un labākas darbavietas jāattiecina arī uz imigrantiem. Sociālajiem partneriem un valsts iestādēm jāstrādā kopā, lai nepieļautu imigrantu diskrimināciju atalgojuma un darba apstākļu ziņā.

ES līmenī tās loma dalībvalstu uzraudzībā un atbalsta sniegšanā attiecībā uz migrantu integrācijas jautājuma risināšanu ir noteicošā. Paredzams, ka līdz 2020. gadam 25 ES dalībvalstu iedzīvotāju skaits samazināsies no 303 miljoniem līdz 297 miljoniem, un turpmāk līdz 2030. gadam – līdz 280 miljoniem, gandrīz divkāršojot apgādājamo veco cilvēku procentu. Tā kā ekonomiskā izaugsme ir nodarbinātības un darba ražīguma izaugsmes rezultāts, kopējās nodarbinātības samazinājumam var būt negatīva ietekme uz ekonomisko izaugsmi. Līdz ar to ES ir ļoti ieinteresēta sekmēt integrāciju un pilnībā izmantot importētās prasmes.

Būtiski svarīga ir labākās pieredzes apmaiņa un pastiprināta koordinācija augstākā līmenī, jo dažādām migrantu grupām nepieciešama dažāda integrācijas politika, iekļaujot ne tikai nesen iebraukušos migrantus, bet arī ilgtermiņa rezidentus, kā arī otrās un trešās paaudzes migrantus; tas jāņem vērā politikas veidošanā. Ļoti svarīgi arī ir nodrošināt, ka ES migrācijas politika paredz drošu juridisko statusu un garantētas tiesības, lai atbalstītu uzņemto ieceļotāju integrāciju, veicinātu viņu iekļaušanos visos sabiedrības aspektos un pirmkārt un galvenokārt darba tirgū.

Jūsu referents atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par ESF (2007–2013), kura mērķis ir atbalstīt īpašu darbību, tostarp konsultācijas un valodu apmācību un ārzemēs iegūto prasmju izmantošanu, kā arī daudzveidības veicināšanu darbavietā un diskriminācijas apkarošanu, lai nostiprinātu migrantu sociālo integrāciju un palielinātu viņu dalību darba tirgū,.

Viņš atzinīgi vērtē arī ierosināto finanšu instrumentu ESF papildināšanai saistībā ar „migrācijas plūsmu pārvaldību”– radītu, lai atbalstītu valstu centienus attīstīt un ieviest integrācijas politiku, kas ļautu migrantiem ar dažādu kultūras, reliģijas, valodas un etnisko izcelsmi iemitināties un aktīvi piedalīties visos Eiropas sabiedrību aspektos saskaņā ar kopējiem pamatprincipiem.

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju savā rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. aicina dalībvalstis:

   a) nepieļaut sociālo dempingu, pieņemot skaidrus noteikumus par migrantu darbaspēka kā likumīgu iedzīvotāju juridisko statusu, organizējot informācijas kampaņas par valsts darba likumdošanu un migrantu sociālajām tiesībām un pienākumiem, kā arī sekmējot visu strādājošo migrantu minētā statusa noformēšanu;

   b) izveidot informācijas centrus trešo valstu pilsoņiem, lai nodrošinātu informāciju par sociālajiem pakalpojumiem, kuri viņiem pienākas mītnes zemē, piemēram, mūžizglītība, mājokļi, veselības aprūpe, bērnu aprūpes iespējas, izglītība un ievadprogrammas;

   c) pieņemt pasākumus diskriminācijas izskaušanai darbavietā, tostarp daudzveidības pārzināšanu un godprātīgu pieņemšanu darbā atbilstīgi dalībvalstu iekšējiem tiesību aktiem, darbavietas saglabāšanu un paaugstinājumu amatā, pamatojoties uz nopelniem un neatkarīgi no rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas, dzimuma, invaliditātes, seksuālās orientācijas, dzimuma izpausmes, dzimuma identitātes vai vecuma dēļ; skubina darba tirgus partnerus iesaistīties šādu pasākumu izveidē un efektīvā īstenošanā, īpašu uzmanību pievēršot migrantu sieviešu nodarbinātībai un integrācijai, ņemot vērā, ka viņas biežāk ir bez darba; veikt pasākumus migrantu bērnu un ģimenes locekļu integrēšanai izglītības un labklājības programmās;

   d) nostiprināt mītnes zemes spēju pieņemt aizvien pieaugošo daudzveidību darbavietās ar pasākumiem, kuri veicina mītnes zemes iedzīvotāju informētību un izpratni, kā arī spēju izvairīties no rasisma, ksenofobijas un sociālās atstumtības, tādējādi uzsverot, ka integrācija ir divvirzienu process, kura mērķis ir veicināt sociālo kohēziju, dialogu starp darba tirgus dalībniekiem un iestādēm, kuras ir atbildīgas par politikas īstenošanu reģionālā un vietējā līmenī, īpaši vietējām organizācijām;

   e) atbalstīt konsulāros resursus trešās valstīs, lai nodrošinātu informāciju par iebraukšanu ES darba, mācību vai pētniecības nolūkos; ieviest darba un uzturēšanās atļaujas, ievērojot nosacījumus, ko paredz iekšējie tiesību akti, ievērojot valsts kompetenci; nodrošināt, ka paši migranti, nevis darba devēji, ir šo atļauju turētāji, lai samazinātu ekspluatēšanas risku;

   f) veicināt jaunpienācēju integrāciju darba tirgū, piemēram, izstrādājot teorētiski praktiskos kursus;

   g) ņemot vērā 7. Pētniecības programmu, pārbaudīt iespēju veikt pētījumus par migrantu repatriāciju un ES iegūto prasmju izmantošanu izcelsmes valstu labā;

   h) informēt migrantus par iespēju, ka viņus var pārstāvēt arodbiedrības, kā arī skubināt arodbiedrības uzņemt migrantus;

i) nodrošināt pieeju izglītībai un arodizglītībai, kā arī nepilngadīgo tiesības uz izglītību, tostarp finansējumu un mācību stipendijām;

j) ratificēt ANO Konvenciju (1990) par visu strādājošo migrantu un viņu ģimenes locekļu aizsardzību; izstrādāt skaidru politiku par migrantu strādnieku partneru tiesībām uz darbu; uzskata par būtisku, ka jāpieņem noteikumi, lai novērstu piespiedu migrāciju, īpaši attiecībā uz cilvēku tirdzniecības novēršanu, uzraudzību un ierobežošanu;

k) pilnīgi sadarboties ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Īpašo ziņotāju par migrantu cilvēktiesībām viņa pienākumu un uzdevumu izpildē, kā arī iesniegt visu prasīto informāciju un nekavējoties atbildēt uz viņa sūdzībām;

l) izglītības iestāžu mācību programmā iekļaut migrantu un viņu (jauno) mītnes zemju kopēju vēsturi, kā arī migrācijas izcelsmes vēsturi;

m) izveidot integrācijas programmas, kas ir piemērotas jaunpienācēju un/vai agrāk atbraukušo migrantu vajadzību apmierināšanai;

n) veicināt gan oficiālu, gan pārējo kvalifikāciju savstarpēju saistošu atzīšanu, neskatoties uz to, vai tās ir iegūtas trešu valstu pilsoņu izcelsmes valstīs, vai arī ES;

o) izveidot instrumentus, lai novērstu trešu valstu migrantu strādnieku bērnu nesekmību un izstāšanos no skolām, īpaši nodrošinot papildu valodas kursus; atzīt, ka migrantu bērni, kuri mācās svešvalodā un mēģina piemēroties jauniem ieradumiem, mācību procesā var sastapties ar lielākām grūtībām, kuras nākotnē var radīt grūtības piemēroties sabiedrībai un tajā integrēties;

p) apkarot nepilngadīgo izmantošanu un atvieglot ekspluatēto nepilngadīgo reintegrāciju sabiedrībā; izstrādāt efektīvas struktūras un instrumentus, lai dialogā ar sociālajiem dienestiem palīdzētu nepilngadīgajiem pārvarēt traumas, kā arī sociālās un kultūras problēmas;

q) sekmēt sadarbību starp imigrantiem un mītnes zemes sabiedrību, veicinot kopējus forumus, starpkultūru un reliģiju dialogus, seminārus, izstādes, kā arī kultūras un sporta pasākumus daudzkultūru vidē; izveidot struktūras, kuras ļautu trešu valstu pilsoņiem integrēties mītnes zemes sabiedrībā, lai izvairītos no sociālās atstumtības gan tikko iebraukušo vidū, gan arī to migrantu vidū, kuri jau ir iekārtojušies, bet kuriem ir grūti integrēties;

2. aicina Eiropas Komisiju:

a) nodrošināt finansējumu no strukturālajiem fondiem, *PROGRESS* programmas un Kopienas iniciatīvām, piemēram, *EQUAL* un *URBAN,* kā arī no ierosinātā Eiropas fonda trešu valstu pilsoņu integrācijai, kurš veido daļu no pamatprogrammas „Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība”; nodrošināt, ka šajās programmās iegūtā paraugprakse un attiecīgās zināšanas izplata un iekļauj attiecīgās politikas sagatavošanā;

b) sekmēt informācijas un paraugprakses apmaiņu tādās politikas jomās kā pieņemšana darbā un uzņemšana valstī; iesaistīties pastāvīgā dialogā ar visām iesaistītajām pusēm, tostarp pilsonisko sabiedrību; atbalstīt migrantu organizāciju tīklu ieviešanu, lai sekmētu paraugprakses apmaiņu;

c) finansiāli atbalstīt zinātniskās izpētes pasākumus, kuri ir paredzēti, lai analizētu dalībvalstīs veikto migrantu statusa noformēšanu noteiktā kārtībā, kā arī izmantot dažādu dalībvalstu pieredzi Eiropas ilgtermiņa migrācijas politikas izstrādē;

d) izveidot platformas, lai veicinātu sadarbību un dialogu starp iestādēm vietējā, reģionālā un valstu līmenī, darba tirgus dalībniekiem un migrantus pārstāvošām organizācijām, piemēram, dalīties pieredzē ieinteresēto pušu vidū ir būtiski, lai labāk reaģētu uz dažādu mērķgrupu vajadzībām;

e) izstrādāt statistiskās prognozes, lai sekmētu ES nepieciešamo darba resursu atbilstīgu plānošanu un aicināt Ministru Padomi noteikt tos migrācijas un nodarbinātības jautājumus, kurus jāreglamentē ar kopējiem noteikumiem, nolūkā turpmāk attīstīt kopējo Eiropas migrācijas politiku;

f) izveidot sistēmu, ar kuru izvērtēt un atzīt trešās valstīs iegūtu kvalifikāciju, lai palīdzētu atbilstīgai pieņemšanai darbā;

g) uzsākt trešo valstu pilsoņu integrācijas procesa izvērtēšanu un paaugstināt spējas jaunajiem sociālajiem, kultūras un tautsaimniecības apstākļiem pielāgot dalībvalstu stratēģijas atkarībā no izvērtējuma secinājumiem;

h) uzraudzīt Direktīvu 2003/109/EK, 2000/43/EK, 2000/78/EK un Regulas (EK) Nr. 859/2003 īstenošanu; nodrošināt ES tiesību aktu atbilstību Starptautiskās Darba organizācijas standartiem;

i) atbalstīt dalībvalstu iniciatīvas sekmēt sabiedrības izpratni, pilnveidot informāciju par pasākumiem ar mērķi apkarot cilvēku tirdzniecību, kā arī rasismu un ksenofobiju darbavietā, kā arī nodrošināt informāciju par migrācijas ietekmi uz nodarbinātību un ražīgumu; arī prasa Komisijai iekļaut migrantus Eiropas pilsonības veicināšanas programmās;

j) izmantot 7. Pētniecības, attīstības un tehnoloģiju izstrādes pamatprogrammu 2007.–2013. gadam, lai piesaistītu trešu valstu pētniekus, izveidojot apstākļus, kas viņiem ļautu veikt izpēti un profesionāli darboties ES labā;

k) uzsākt kampaņu, lai integrētu trešu valstu pilsoņus, izmantojot Eiropas Darbaspēka mobilitātes gada pieredzi un šī projekta būtību pielāgojot imigrantu dažādajām īpatnībām.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Stratēģijas un līdzekļi trešu valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Savienībā
Procedūras Nr.	2006/2056(INI)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	EMPL 16.3.2006
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	*Dimitrios Papadimoulis* 14.9.2005
Izskatīšana komitejā	21.2.2006 20.3.2006
Pieņemšanas datums	21.3.2006
Galīgā balsojuma rezultāti	+: 22 –: 20 0: 1
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer*
Aizstājējs(-i), kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka*
Piezīmes (informācija pieejama tikai vienā valodā)	